

Jaciment ibèric del Puig Castellar

Talamanca

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Collet del Puigcastellar, Mas La Vila, 08279 Talamanca
Emplaçament Pista forestal Talamanca-Rocafort, creuem el torrent del Güell fins una esplanada, dreta.

Coordenades:

Latitud: 41.73077
Longitud: 1.95476
UTM Est (X): 413071
UTM Nord (Y): 4620412

Classificació

Número de fitxa 08277-6
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Ibèric Romà
Segle II-IaC
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: La vegetació hi creix amagant i podent malmetre les poques estructures localitzades.
Protecció Legal
Número inventari CC.AA (Cartes Arqueològiques) Jaciment n°1616 monument 2
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 013A00001
Autoria de la fitxa Quim Serdà Manau

Descripció

L'aspecte que presenta en l'actualitat el Puig Castellar és el d'un tossal aplanat i retallat per penya-segats força verticals, fruit de la descomposició de les roques arenisques que el formen. La part més elevada d'aquest turó, de difícil accés a causa de les seves defenses naturals, forma una plataforma amb unes dimensions aproximades de 150 m de llarg per 40 m d'ample. Es tracta d'una superfície d'uns 4000 m² aproximadament. La zona de Talamanca ha estat intensament modificada pel conreu de la vinya, substituït, en ser abandonat, per la plantació de boscos de pi blanc, ara gairebé desapareguts a causa dels sovintejats incendis forestals dels darrers anys. Ens trobem, per tant, davant d'un paratge molt degradat i erosionat. Tot plegat ha fet que la plana superior del tossal estigui molt malmesa, amb una potència de sedimentació molt petita, coberta de vegetació arbustiva als espais on no aflora directament la roca natural. A part de la observació de nombroses restes de feixes del conreu de la vinya i barraques semi-derruïdes, crida l'atenció, a la cara est del tossal, i sobre les restes d'una terrassa situada a un nivell inferior del cim, la presència de les restes d'un àmbit format al menys per dos murs de bona factura que formen un angle. Tot i això, l'abundant presència de vegetació dificulta a priori la interpretació d'aquesta estructura. Tret d'aquest indici, no s'aprecia a la part més alta del turó cap resta d'estructura d'interès arqueològic. GUÀRDIA (2003:4)

Observacions:

A l'entorn d'aquesta elevació, principalment per la cara sud i en el pla superior, es pot recollir ceràmica dispersa i rodada. Precisament aquest fet és l'element més definidor per qualificar la zona del turó de Puig Castellar com a jaciment arqueològic. Un altre fet, subsidiari a l'existència de ceràmica en superfície, i que podria fer suposar l'existència d'un hàbitat antic, seria la situació privilegiada de l'indret, dins els paràmetres habituals en els assentaments ibèrics, amb domini visual de bona part de l'actual comarca del Bages. També al seu entorn hi ha àrees relativament planes i conreables. Addicionalment, la toponímia ens informa sobre la designació d'aquest puig com a lloc on tradicionalment hi han hagut restes d'habitaclles fortificats.

Història

Ja fa anys, un important grup de material ceràmic va ser recuperat en superfície per M. Botey, fins un total de 342 fragments. Dins aquest conjunt predominen les terrisses fetes a torn oxidant, d'indubtable factura ibèrica. Destaquen les vores envasades pel que respecta a la vaixella, la presència ocasional de ceràmica pintada i 1 vora de kalathos, i 2 vores d'àmfora de boca plana. En menor quantitat trobem fragments de ceràmica a torn reduïda, destacant 1 vora i 1 fons. També poc abundant tenim alguns exemples de ceràmica a mà, amb decoració de cordons horitzontals i formes d'olla de perfil en S. La única precisió cronològica esdevé a partir de la troballa de 2 fragments de ceràmica de vernís negre, del tipus campaniana B, un dels quals correspon a una vora de la forma M-2286, típica del període comprès entre els segles II- I a. C. L'estudi global d'aquestes ceràmiques permetia a priori plantejar-se la possibilitat d'existència al cim del turó de Puig Castellar d'un hàbitat de tipologia indefinida, la ocupació del qual hauria tingut lloc, a grans trets, a cavall dels segles II i I a.C., dins el període ibèric tardà. GUÀRDIA (2003:5) Per aquest motiu, l'any 2003 l'Ajuntament de Talamanca va promoure una intervenció arqueològica preventiva que realitzaria l'empresa Arqueociència Serveis Culturals S.L, sota la direcció tècnica de Jordi Guàrdia. Els resultats finals de la intervenció -9 sondejos- van ser negatius, sense localitzar-se doncs, cap estructura de l'època.

Bibliografia

GUÀRDIA, Jordi (2003). Memòria de la intervenció arqueològica realitzada al Puig Castellar, Talamanca.

